

AK56

wapenmagazine

Nr. 122

NL € 6,00 / BE € 6,30

Tactisch allerlei met o.a.:
Plasti Dip pimpen
Time to Change magazijn
Böker Toucan

- **Sport: EPP REVISITED**
- **Van straat geraapt: EKOL ASI**
- **Herladen: RELOAD SWISS KRUIT**
- **Test: GAMO BLACK FUSION MACH1**
- **Long range: ULFBORG DENEMARKEN**

Test: G3 ALS
SPORTBUKS

Ballistiek: TWISTEN, GIEREN EN TUIMELEN

DE .300 AAC BLACKOUT RELOAD SWISS KRUIT (intro)

Van .223 Remington naar .300 AAC Blackout

.300 AAC BLACKOUT

Veruit de meeste sportschutters die zelf hun munitie maken, doen dit omdat ze het leuk vinden en/of omdat herladen patronen dikwijls beter groeperen en/of omdat herladen munitie per saldo goedkoper is.

Er is nóg een reden om te herladen: avontuur. Klinkt misschien gek, maar er zijn herlaadprofeten die niets leuker vinden dan paden verkennen die nog niet of nauwelijks betreden zijn. Hoog op hun lijst staat het maken, desnoods zelf bedenken van een wildcat kaliber. Munitie die (nog) niet als fabrieks-massaproduct te koop is. Je bent dus grotendeels op jezelf aangewezen. Op je eigen inzicht, ervaring, vaardigheid, fantasie en lef.

Elders in deze uitgave kunt u lezen over de aanpassingen van een AR15 geweer die het mogelijk maken er de .300 AAC Blackout patroon mee af te vuren. Dit kaliber maakt het mogelijk om met moderne (semi-)automatische geweren die berekend zijn op het verschieten van de kleine 5,56 kogel, een veel grotere .308 kogel te lanceren.

Blackout munitie wordt voor zover mij op dit moment bekend is, door geen enkele grote fabrikant gemaakt. Wel zijn nieuwe lege hulzen al te koop (à raison van 90 cent per stuk bij afname van minimaal 5.000 stuks!) alsmede kalibrematrijzen en aanverwante artikelen. Daar houdt het voorlopig ook mee op. De .300 AAC Blackout mag dan wel een stoere naam hebben en vastgelegd zijn in de normering van SAAMI (Sporting Arms and Ammunition Manufacturing Institute); in het veld is het nog een rommeltje. Dat komt door zelfbenoemde goeroes op internet fora die de wijsheid in pacht hebben, en door de fabrikanten van kamerruimers en van kalibrematrijzen die het (nog) niet eens zijn over de exacte dimensioneringen van het kaliber.

Kortom: hoog tijd voor ouderwetse Hollandse nuchterheid.

Onze gastheer en gids in Blackout-land is Andries. Een nuchtere Groninger die het allemaal anders aanpakt. Die komt gewoon via de achterdeur binnen wanneer de voordeur te veel klemt. Logisch, in Groningen klemmen inmiddels heel veel deuren. Een handig bruggetje, want klemmen van de huls in de kamer is voor hem hét grote probleem van de Blackout.

Het begint met gebruikte .223 Remington hulzen. Die worden in de draai-bank op de juiste lengte worden afgestoken en meteen over een lengte van 10,5 mm over een 8,7 mm boor worden gedrukt. Dat laat een gemiddelde wanddikte over van 0,34 mm. Daarna worden de hulzen met Imperial Sizing Wax (altijd op voorraad hebben!) geveet en in een zelfgemaakte small base matrijs geperst. Meer uit voorzorg dan uit bittere noodzaak.

De volgende stap is een gang door een normale full length Blackout kalibrematrijs van Hornady. Deze brengt de minuscule Whisper/Blackout schouder aan. Hierna wordt de huls definitief op lengte getrimd, getumbled en geprimed. Andries doet niet aan fireformen. Zijn ietwat op ambachtelijke wijze gefabriceerde hulzen zijn goed genoeg om meteen in gebruik te worden genomen. Echter...

Eigenlijk probeert men met de Whisper/Blackout de eigenschappen van deze kalibers te verenigen.

Cru maar effectief. Let op hoe de wanddikte varieert na het vormen!

Verschillen in wanddikte en/of kogeldiameter leveren altijd verschillen in patroon-halsdiameter op. In een nauwe kamer kan dat klemmers opleveren.

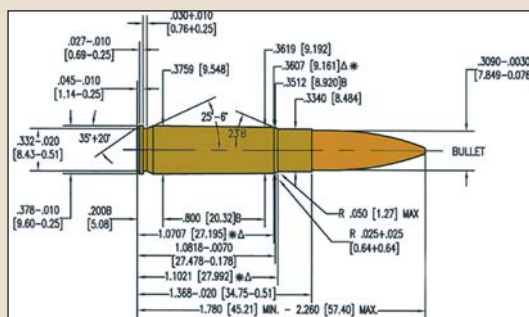

Eenkennig

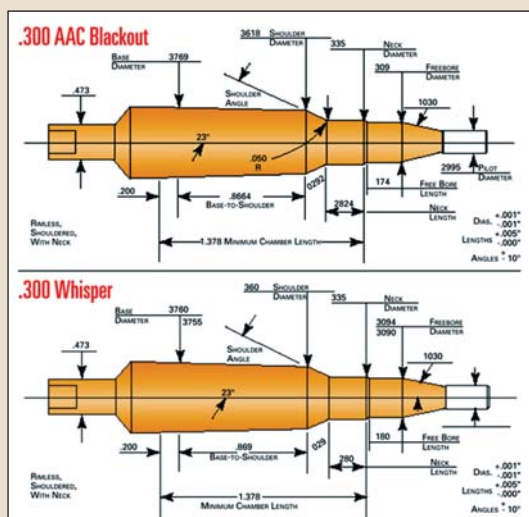
Die 8,7 mm boor waarmee Andries de het bovenste hulsdeel te lijf gaat, levert de gewenste wanddikte op. Nou ja, bijna. En meestal. Dat komt om te beginnen omdat een hulsbody onderaan dikwandig is en naar boven toe een steeds dunnere wand heeft. Als je die wand alleen van *binnenuit* dunner maakt (met die 8,7mm boor), dan blijft die tapsheid in de wanddikte zitten. Met andere woorden: de Groningse Blackout hulzen hebben een hals die aan de mond een dunnere wand heeft dan nabij het minuscule Blackout-schouderdje. Druk je daar vervolgens een kogel in, dan vindt je dat wanddikteverschil terug in de halsdiameter van de geladen patroon. Wat de zaak niet helpt, is het feit dat onze Dries niet eenkennig is ten aanzien van donorhulzen. Alle baanvondsten, ongeacht merk, laat staan partij, gaan de Blackout molen in.

Waarom?

Ik denk dat dit de reden is waarom de munitie perfect functioneert als er een 145 grain Privi boattail volmantel wordt gebruikt. Die reikt met zijn dragende (dikste) deel slechts tot halverwege de hulsnek. Een 220 grain matchkogel geeft klem-problemen. Waarom? Omdat dit

Voor de liefhebber: de SAAMI maatvoering van de .300 AAC Blackout patroon.

De Blackout versus de 25 jaar oudere Whisper. Zoek de verschillen in deze kamerruimers.

Zelfgemaakte hulzen zijn vrijwel altijd gebaat met een ritje over de good old neckturner.

zeer lange projectiel veel dieper in de huls gezet moet worden (anders past de patroon niet meer in het magazijn) en ergens halverwege het zetten de steeds dikker wordende huls wand naar buiten drukt. Het gevolg is een patroon die niet geheel gekamerd kan worden en/of riskante overdruk begint te genereren omdat de hulsnek in de kamer niet voldoende ruimte heeft om uit te zetten en de kogel soepeltjes vrij te geven.

Deze veronderstelling wordt gesteund door mijn constatering dat de nek van sommige Blackout hulzen die uit Andries' AR15 afkomstig zijn, eigenlijk niet opnieuw gesized hoeven te worden. Een nieuwe kogel kan namelijk niet vrijelijk naar binnen glijden maar loopt meteen al klem. Een teken van een erg krappe kamer, maar da's niet waarschijnlijk, of van een te grote nek diameter van de scherpe patroon.

Onzin!

Nu lijkt het net alsof ik het allemaal wel even weet voor te kauwen en de werkelijke held van dit herlaadavontuur, Andries, maar een amateur is. Nonsens! Andries had liever nog een tijdje gewacht met het inviteren van AK56 Wapenmagazine maar was niet bestand tegen onze drammerigheid en aangeboren talent onszelf uit te nodigen voor een feestje. Toen ik hem adviseerde om zijn hulzenvorming en preparatie uit te breiden met

het edele neckturnen, daarmee ALLE nekwanden even dik makend, ongeacht herkomst van de donorhuls, merkte Andries bescheiden op dat hij inschat ongeveer 80% van de Blackout-weg te hebben afgelegd en dat neckturnen nog op zijn nog te doen-lijstje staat. Eerst wilde hij het wapen aan de praat krijgen en daarna losse randjes en rafels aan de munitie opruimen. Voorlopig kan hij bij DSR wedstrijden aan de gang met zijn ballistische creatie. De 145 grainers gaan nog iets te snel naar zijn zin. Daardoor zijn ze iets te licht voor, en fluiten ze te makkelijk door pins en andere zware doelen. Het streven is naar de combinatie waar de Blackout voor ontworpen is: betrouwbaar een meer dan 200 grain zware .308 kogel afvuren die op alle dynamische wedstrijdstanden en doelen alleen maar voordelen oplevert. Het gaat hem lukken, ik weet het zeker.

Noot:

Ruim 20 jaar geleden bedacht J.D. Jones van SSK Industries de 300 Whisper, de 338 Whisper en de 500 Whisper kalibers. Het belangrijkste doel was om - voor het kaliber - zeer zware geweer kogels nog juist onder de geluidssnelheid te verschieten zodat het schot volledig gedempt kon worden.

De 300 Whisper kreeg het meeste succes omdat liefhebbers hem vrij eenvoudig konden namaken van .221 Fireball hulzen en, iets lastiger, van .223 Remington messing. Bovendien bracht Thomson/Center een klaar-

voor-gebruik Whisper loop voor het populaire Contender pistool uit.

J.D. Jones verzuimde de rechten op de Whispers vast te leggen zodat enkele jaren geleden Advanced Armament Corporation (AAC) er vrij eenvoudig mee aan de haal kon gaan. De 300 Whisper patroon is veilig in een .300 Blackout loop af te vuren, omgekeerd wordt sterk afgeraden. Zegt men. Echter... Volgens pseudo-officiële specs heeft de Blackout een 1/10e mm dikkere nek, een 0,45 mm langere huls en een maximaal toegestane patroonlengte die 4mm groter is. Kortom: dit gaat nergens over. De Whisper is de Blackout en de Blackout is de Whisper.

RELOAD SWISS (deel 1 Intro)

Hebben we het zojuist over met zelf maken van hulzen gehad, de herladers die Reload Swiss kruit gebruiken, zijn voorlopig voor een deel ook nog op hun eigen ervaring, kennis en kunde aangewezen.

Er was eens...

Het Zwitserse Nitrochemie Wimmis AG heette ooit Eidgenössische Pulverfabrik. EP was een in 1917 opgericht staatsbedrijf dat in de jaren '90 werd geprivatiseerd. Nitrochemie is thans voor 45% eigendom van RUAG Holding en 55% van de aandelen is in handen van Rheinmetall Waffe Munition GmbH.

Teruglopende overheidsopdrachten noopten Nitrochemie aanvullende afzetgebieden te zoeken. Eén daarvan is herlaadkruit. Dat werd onder de handelsnaam Reload Swiss in de zomer van 2013 op de civiele markt geïntroduceerd en kwam in november beschikbaar. Misschien een beetje overhaast.

De Zwitserse vertegenwoordiging van Nitrochemie nam enige tijd geleden contact met mij op. Men wilde graag meewerken aan een artikel in AK56 *Waffenmagazine* waarin hun herlaadkruit besproken zou worden. Dat spul gaat sinds eind vorig jaar onder de naam Reload Swiss over de toonbanken van Zwitserse en Duitse wapendetaillisten. De Zwitsers wilden alleen even weten welke soorten wij wilden uitproberen.

De (nog) beperkte tabellen doorbladerend kwamen we uit op RS20, RS30, RS40 en RS52. Mits de data correct bleken te zijn, zouden we ons standaard palet van populaire kalibers kunnen herladen vanaf 9x19. 38 Spcl en .357 magnum, tot aan .223 Remington. .308 Winchester en .30-'06 Springfield. Ja, u hebt gelijk, dat is inmiddels wel een heel erg standaard riedeltje in de AK56 herlaadrubriek. Iedere keer als wij nieuwe kruitmerken en soorten testen, werken we dit rijtje af.

Maar is er een alternatief? De opsomming beslaat nu eenmaal de meest populaire kalibers in Neder- en België. Natuurlijk kunnen we kruit in exoten als de .50 Action Express en 6,5 x 284 gaan uitproberen, maar hoeveel lezers hebben die in de kluis staan? Het onverlet dat lezers die vragen hebben over ladingen in welk kaliber dan ook, altijd bij ons terecht kunnen via de mail of telefoon. Komt het kaliber niet in de AK56-gelederen voor, dan kennen wij vrijwel altijd iemand die het wel in huis heeft en kunnen we daarmee in conclaaf.

Maar ik dwaal af.

Nitrochemie is onderdeel van Rheinmetall en maakt vooral kruit (afgebeeld) voor tank- en artilleriegranaten.

Wiederladen verboden!

Omdat Reload Swiss middels een behoorlijk intensieve mediacampagne op de kaart wordt gezet, meenden wij dat er tussen het opgeven van de gewenste kruitssoorten en de daadwerkelijke terbeschikkingstelling ervan voldoende tijd zou zitten voor de fabrikant om de tabellen op oorlogssterkte te krijgen. Dat wil zeggen: een stuk uitgebreider dan ze waren. ...En helaas begin mei 2014 nog steeds zijn. Zo zie je maar dat ieder land en iedere markt een andere dynamiek heeft. Herladen in Zwitserland is sowieso geen big business. Het land heeft weliswaar de meeste schietbanen per hoofd van de bevolking ter wereld, bedoeld om de militie-eenheden van het volksleger te laten oefenen met de aan hen gratis uitgeleide wapens én gratis munitie. Waarom herladen als je goede patronen van je eigen overheid krijgt?

Hoewel? Ook in Zwitserland zijn er schutters die maar al te goed beseffen dat herladen munitie dikwijls accurater is. Hun experimenten waren uiteindelijk voor de krijgsmacht aanleiding om

herladen voor dienstwapens nadrukkelijk te verbieden.

Zwitserse logica

Al met kent Zwitserland geen massaal verbreid enthousiasme voor het herladen van munitie. De grootste markt waar Reload Swiss op pitched, is voorlopig Duitsland. En net als in de Alpen maken ze zich daar meer druk over jachtkalibers dan over sportmunitie. Verdorie. Dat wordt voor

uw hoofdredacteur dus werken in plaats van dupliceren wat er in de Reload Swiss tabellen staat.

En er staat dit keer gewoon verdraaid weinig in die tabellen! Slechts 11 kalibers, waarvan slechts één vuistvuurwapenkaliber, de 9x19 patroon. Kom ik weer terug op dat focussen van Reload Swiss op de jacht: in de tabellen staan maar liefst 30 verschillende ladingen voor het 7x64

kaliber. Need I say more?

Vandaar dat ik mij afvraag of Nitrochemie de relatie product-markt helemaal begrijpt. Herladen doet de doorsnee sportschutter in bulk, laten we zeggen minstens 1.000 patronen per jaar. Is herlaadkruit jouw product, zoek dan uit met welke kalibers de sport werkt. Jagers daarentegen, doen wellicht 15 jaar over 1.000 schoten met hun kogelbuks.

Ben ik nou een raketgeleerde of denk ik gewoon na?

Enniewee, Waffnerwerkstatt Michael Ming in het Zwitserse Lungern was zo sympathiek om als liaison te fungeren tussen Nitrochemie en Nitro Publishing. Gezien de afstand, de logistiek én die karige tabellen, lukte het helaas niet om mijn bevindingen met Reload Swiss op tijd in de juni editie van AK56 WapMag te krijgen. Die staan als het goed is in de volgende uitgave.

SWISS RELOAD

De eerste avontuurlijke stappen

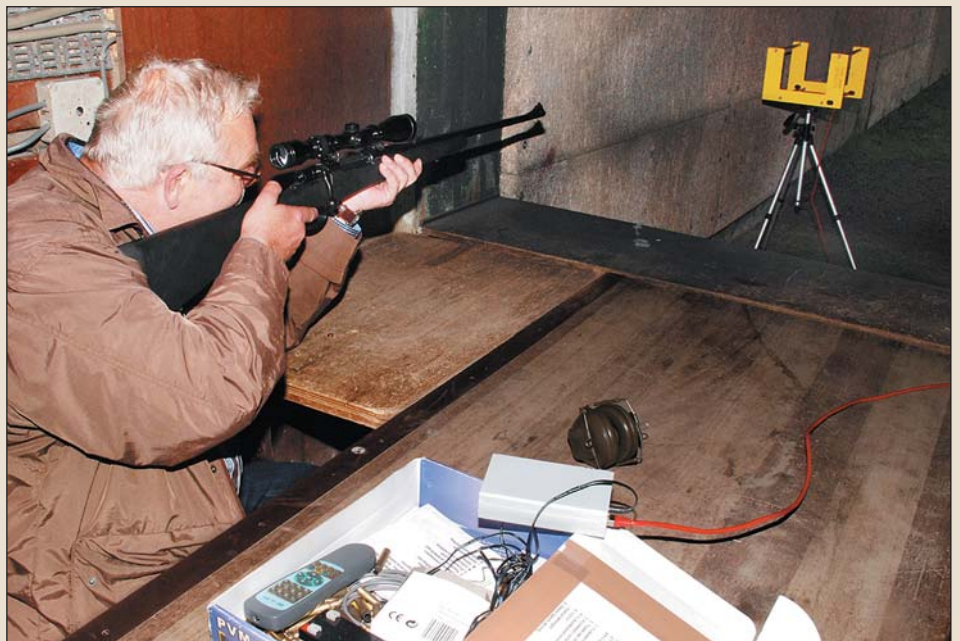
In de vorige AK56-editie hebben we Nitrochemie Wimmis AG geïntroduceerd. Dit Zwitserse bedrijf maakt al sinds 1917 kruit en ander knalgerief voor de overheid maar werd een jaar of 20 geleden geprivatiseerd. En dan weet u het wel: men gaat commercieel. Vorig jaar lanceerde men het merk Reload Swiss. Keurig verpakt kruit bedoeld voor de herlaadmarkt. Dat werd daverend geïntroduceerd in met name Duitse wapenmagazines en dat maakte ons razend nieuwsgierig.

Nadat de fabrikant ons via Waffenerkstatt Michael Ming een aantal verschillende soorten RS-kruit inclusief de herlaadtabellen, had bezorgd was ik behoorlijk verbaasd. Die tabellen bevatten namelijk nauwelijks gegevens waarmee u en ik populaire schietsportkalibers kunnen herladen. Ik heb het in AK56 nr.121 al uitgelegd en nu we twee maanden verder zijn, begrijp ik nog steeds niet waarom Nitrochemie Wimmis en hun grootaandeelhouders RUAG en Rheinmetall, op deze manier met Reload Swiss de herlaadkruitmarkt op zijn gegaan. Want waarom wél laadgegevens voor jachtkalibers tot uit den treure in de tabellen opnemen (hoeveel kruit verkoop je aan jagers?!?!?) en qua pistoolkaliber alleen de 9x19 patroon en voor sportgeweren alleen de .308 Winchester en de .30- '06 Springfield noemen? Niet erg logisch, wat?

Meatloaf

Daar zit je dan met vier verschillende soorten Zwitsers kruit waar je razendnieuwsgierig naar bent. *All revved up and no place to go*, song Meatloaf destijds en ik herkende het gevoel. Want zonder tabelgegevens voor bijvoorbeeld .38 Special en .357 Magnum maar ook voor .30 Carbine en .223 Remington, kan je weinig beginnen. Niets eigenlijk, als je Regel Eén in het Handvest Verantwoord Herladen erbij pakt: **Herlaad alleen aan de hand van officiële tabellen.**

Dat ik ondanks dat voorschrift tóch aan de gang ben gegaan, mag u als lezer niet zien als vrijbrief om ook maar een eind weg te gaan experimenteren met kruitladingen. **Zoiets doet men helemaal voor en op eigen risico!** Ik ben nu zo'n 25 jaar beroepshalve actief met onder andere het voorbereiden en publiceren van herlaadartikelen. Daar ontwikkel je gaandeweg allerlei foefjes, trucs en veiligheidsmaatregelen voor. Bovendien beschik ik over tools zoals QuickLOAD en meen ik ervaren genoeg te zijn om ook daarin de kleine valkuiltjes te herkennen. Dus ik herhaal: werken buiten de tabellen om (in dit geval zelfs *zonder* tabelgegevens) is

als een archeoloog in een Joegoslavisch mijnenveld gaan graven. Als je niet weet waar je op moet letten, gaat er iets heel erg *Boem!* doen. Nog iets: sommige lezers van AK56-kruittests ergeren zich eraan dat er geen schotresultaten worden genoemd. Welnu, dat heeft verschillende redenen maar de belangrijkste is dat we tijdens het experimenteren echt wel wat anders aan ons hoofd hebben dan groeperen en scoren. Zeker in dit geval waarbij er geen/nauwelijks tabellen voorhanden zijn. Zo'n test is op zich al een fikse logistieke operatie waarbij we ook nog eens op lokatie herladen. In plaats van de rust van het herlaadkot op zolder, kunnen we met lastige omgevingsfactoren geconfronteerd worden.

Het betekent dus honderden hulzen in verschillende kalibers prepareren en vooral niet de onmisbare attributen zoals componenten, een kruitweegschaal of een bepaalde die-set vergeten mee te nemen. Deden we in editie 117 verslag van onze bevindingen met het Belgische Ramshot kruit, nu, dat was een makkie omdat je feitelijk alleen maar de uitstekende tabellen hoeft te hanteren. Met dat Swiss Reload waren die er dus niet en ben je alleen al daardoor, plús

het feit dat je de kostbare Kurzzeit kogelsnelheidsmeter niet aan bonken wilt schieten, echt niet bezig met groeperen. Okay, dit gezegd hebbende, gaan we van start.

RS20**Kaliber: 9x19****Wapen: Glock 17****Kogel: 124 grain Berry verkoperde rondneus**

Het enige in de tabellen genoemde pistoolkaliber. Wel zo prettig om mee te beginnen want dan krijg je toch alvast een gevoel met het poeder en de juistheid van de gegevens die de kruitfabrikant heeft opgehoest.

RS20 wordt al sinds jaar en dag door de Zwitsers in hun 9mm dienstmunitie gebruikt en heeft voorwaar een uitstekende reputatie. Het heeft een blaadjesvorm en gaat prima door de RCBS Uniflow kruitmolen en een Lee Auto-Disk doseerder.

Ik begon met een lading van 4,7 grain (precies tussen de door Swiss Reload genoemde minimale en maximale lading) waarbij de zetdiepte van de kogels de maximale patroonlengte opleverde. Je weet maar nooit. Mijn voorzichtigheid bleek overbodig. Het wapen repeteerde, maar niet voldoende om na het laatste schot open te blijven staan. Alles wees op een erg lichte lading. Aldus voerde ik de lading op naar 5½ grain. Dat gaf nog net acceptabele slaghoedjes te zien (voor zover je dat kunt beoordelen bij uit een Glock afkomstige hulzen), voelde aan als een full power fabriekspatroon, deed het pistool zoals de bedoeling is, functioneren waarbij de mondingssnelheid een gemiddelde van 319 meter per seconde bedroeg. Dat is pakweg 20 m/s minder dan de tabelwaarde. Boeiend? Kweenie. Als je parcourschutter bent en je moet een factor halen, misschien. Met deze lading hield ik het voor gezien. Hij vulde de huls tot aan de bodem van de kogel en de snelheden lagen uitzinnig dicht bij elkaar. De hulzen bleven schoon, zelfs met die te lichte lading. Op naar de volgende.

RS20**Kaliber: .38 Special****Wapen: S&W 686****Kogel: loden 158 Semi-wad-cutter (Drummen)**

Met de voorspellingen van QuickLOAD, de kersverse ervaring met RS20 kruit in kaliber 9x19 en puttend uit de natte wijsvinger in de wind-techniek, besloot ik 4,7 grain van dit kruit in de hulzen te stoppen. Kan ik heel kort over zijn: UITSTEKEND! Niks meer aan doen. Niet verder aan knoeien.

De kogelsnelheid zat op 212 meter per seconde. Ik laat met opzet het woordje "gemiddelde" weg omdat *alle tien* de gemeten snelheden 212 m/s te zien gaven! Ik heb het geheugen van de Kurzzeit wel tien keer gecontroleerd om te zien of het ding inderdaad 10 schoten had waargenomen en geregistreerd. Nou, dat had 'ie.

Ik had dit nog nooit meegemaakt en achteraf zegt mijn gevoel mij nog steeds dat dit in theorie niet eens mogelijk is. Kennelijk is hier sprake van een of andere wonderschone combinatie tussen het specifieke testwapen én de genoemde kruitlading én die Drummen kogels. Die kogelsnelheid is aan de lage kant maar welke .38 Special schutter klaagt daar over?

RS20**Kaliber: .45 ACP****Wapen: M1911 Government****Kogel: 230 grain Berry verkoperde volmantel**

Na de 9x19 en .38 sessie begon ik een band met RS20 te krijgen. Geen klappand maar een vriendschappelijke. De 6½ grain die ik in de ruimhartige .45 ACP hulzen kiepte, bleek ietsje te licht te zijn. Het wapen repeteerde probleemloos maar bleef net niet openstaan na het laatste schot. Upgraden naar 6,7 grain RS20 bracht soelaas. Overigens hanteerde ik de patroonlengte van Geco fabrieksmunitie.

De hulzen bleven brandschoon, slaghoedje behielden hun ronde kanten, alles was helemaal hunky dory op de schietbaan. Zo wonderbaarlijk constant als de kogelsnelheden van de RS20 ladingen in .38 Special waren, waren ze niet helemaal in .45 ACP. Een gemiddelde van 216 meter per seconde met een standaard

deviatie van 4. Nou, daar mag je niet over klagen.

Mogen er inmiddels lezers zijn die denken dat de kogelsnelheden wel heel erg laag liggen, nou, dat ben ik grotendeels met u eens. Ik herinner u er aan ik zonder tabellen moest werken en stopte met verhogen van de ladingen totdat het wapen correct functioneerde. Bovendien moet u niet alle door fabrikanten gepubliceerde kogelsnelheden geloven, vooral niet als ze uit een kruittabel afkomstig zijn. De realiteit is dikwijls wat minder spektakulair.

Goeie troep, die RS20, zou mijn moeder-zaliger gezegd hebben. Ik zeg: prima kruit dat geen explosief karakter lijkt te hebben. Eerder heel voorspelbaar.

RS30**Kaliber: .357 magnum****Wapen: S&W 686****Kogel: 157 grain Berry verkoperd**

De beginlading van 14 grain in deze vertrouwde magnumpatroon bleek meteen de eindlading. Ik durfde niet ver te gaan. De slaghoedjes vertoonden de eerste kenmerken van (te?) hoge druk en er spoten grote vlammen uit de trommelspleet. Als een vlinder die zijn vleugels spreidt. In tegenspraak met deze tell tales, was de constatering dat de lege hulzen zonder mor-

RS20 bleek zeer geschikt voor 9mm en .38 Special. Het wachten is op tabelwaarden voor RS30 in het .357 magnum kaliber. Zie tekst.

RS52**Kaliber: .308 Winchester****Wapen: Steyr FAL****Kogel: 148 grain volmantel flatbase**

Het ging vlot die onzomerse, regenachtige dag, want ook deze lading (43 grain) leek een goed uitgangspunt te zijn. De FAL braakte de kogels uit met een snelheid van 742 meter per seconde, all was well on board en je zou er uren mee verder kunnen schieten. Perfecte indoorlading, en ik vermoed dat je ergens bij 46 grain aan de max zit en dat je daarmee met een 50 cm lange loop net wel, net niet de 800 meter per seconde zal aantikken. (Heus, een NATO patroon gaat niet sneller bij die looplengte.)

Goede vulling, schone hulzen, mooie slaghoedjes. Prima toch!

RS52**Kaliber: .30-'06 Springfield****Wapen: Zastava (Mauser K98 actie)****Kogel: 168 grain Sierra Match King**

Mijn favoriete kaliber. Geen ander zo universeel, zo vergevingsgezind en zo voorspelbaar als de goeie ouwe Dertignulzes. Ik heb daar 55 grain puntjes in manchetjes mee verschoten en 240 grain sloopkogels. Gereduceerde inoormunitie en high speed Baan Golf (weet u nog!) 600 meter ammo. Ieder verkrijgbaar kruitmerk heb ik in de .30-'06 uitgeprobeerd en nu dus Reload Swiss 52. De beginlading van 46 grain haalde ik niet uit de tabel omdat daarin bij RS52 kruit een 130 grain kogel als zwaarste wordt genoemd. Terecht, zo lijkt het. Ik mat een kogelsnelheid van 732 meter per seconde, en dat is gewoon aan de rustige kant en ik vermoed dat men wel tot 49 grain kan gaan. Echter, het geheel gaf net zo'n gevoel als VV N140 in dit kaliber met dit kogelgewicht: onbestemd en niet in staat om het maximale uit deze fijne patroon te halen. Gewoon omdat het gebruikte kruit te "snel" is en pikt ruim voordat bij een bepaald kogelgewicht behorende snelheid gehaald wordt. Nee, ik ben geen snelheidsmaniak, maar als een kaliber op zekere prestaties is afgestemd, is het doorgaans het beste om daarbij in de buurt te blijven. Met name als je met bijvoorbeeld voor een Garand aan het herladen bent.

RS52 lijkt te rap voor stevige kalibers als de .30-'06 en bijvoorbeeld de 8x57 Mauser patroon, maar heel geschikt voor alles tussen .223 en de .308.

Eindoordeel

Ondanks de sumiere tabellen heb ik een goede indruk van Reload Swiss kruit gekregen. Het is voorspelbaar, het geeft keurig aan wat er loos is en waar een lading naar op weg is. Je kunt rustig opbouwen zonder geconfronteerd te worden met plotseling explosief gedrag (figuurlijk en geluk-

kig ook letterlijk!). Dat is allemaal wel zo fijn, vooral als je voorlopig nog grotendeels op eigen inzicht, ervaring, lef en QuickLOAD voorspellingen bent aangewezen. O ja, nog even dit: Swiss Reload heeft een website met een user interface waar je even aan moet wennen. In eerste instantie lijkt het door een of andere dronken aardbei in elkaar gezet te zijn, maar uiteindelijk werkt het best wel handig. Toch zie ik liever tabellen zoals ze al decennia lang gewoon per kaliber gerubriceerd (net als de papieren versie) gepubliceerd worden. De Reload-site is dermate ongebruikelijk en irritant dat je in staat bent om naar Wimmis te rijden en de verantwoordelijke daar op zijn bakkes te slaan net zo lang totdat hij belooft naar je te luisteren. Okay, zulke taal kan je tegenwoordig je verlof al kosten, dus sturen we dit artikel wel naar Zwitserland in de hoop dat ze ons serieus nemen.

U gaat meer horen over Swiss Reload, al is het maar omdat het voor zover bekend, goedkoper is dan gelijkwaardige tegenhanger uit Finland. (Maar ja, vrijwel ieder kruitmerk is goedkoper dan VihtaVuori.) Om het positief af te ronden: bij een laatste check van de website-tabellen, zag ik tot mijn genoegen dat het aantal daarin opgenomen kalibers gestaag aan het groeien is. Bovendien lijken de er inmiddels bijgevoegde data piekfijn te corresponderen met wat ik zelf boven tafel heb gekregen.

Swiss Reload heeft de verdeling voor de Europese Unie ondergebracht bij de twee bekende Duitse groothandelaren die uw favoriete detaillist vast wel kent.

Caliber	Weight	Manufacturer	Type	Case	Primer	Powder	Charge	V5	Pressure	V5	Pressure	Max. Load	Information
Caliber	Weight	Manufacturer	Type	Manufacturer	Type	Type	gr	m/s	bar	m/s	bar	Charge	C.O.L.
.45 ACP (Auto)	12.0	Sierra	FPJ	GECCO	LP RVS 5337	RS20	8.2	289	917	9.0	313	1090	127mm (1.16") 30.73
.45 ACP (Auto)	13.0	Sierra	FPJ	GECCO	LP RVS 5337	RS20	7.3	249	848	7.9	273	1081	127mm (1.16") 29.34
.45 ACP (Auto)	14.9	H&N	RN	GECCO	LP RVS 5337	RS20	6.9	246	902	7.6	266	1083	127mm (1.16") 32.10
.45 ACP (Auto)	14.9	Remington	FMJ	GECCO	LP RVS 5337	RS20	6.9	235	938	7.6	256	1104	127mm (1.16") 32.00

Een goede zaak: de op de website beschikbare tabellen worden continu uitgebreid. Bovenstaande waarden waren nog niet bekend toen dit artikel voorbereid werd en kloppen wonderwel met de AK56-bevindingen.